

Til netteiere

1. oktober 2007

Veileder – netteiers oppgaver

Magnetfelt i tilknytning til høyspentanlegg er en kjent problemstilling. Netteiere møter ofte folks bekymring for sykdom ved opphold nær magnetfelt.

Av gjeldende retningslinjer vedrørende elektromagnetiske felt (EMF), se vedlagt omtale i Stortings prp. nr 66 (2005-06), framgår at netteierne må bidra aktivt med faktaopplysninger om forventet magnetfelt i bygg nær nettanlegg. Statens strålevern og NVE har i vedlagte veileder presisert hvilke oppgaver netteiere skal utføre på dette området, både hva gjelder eksisterende anlegg og ved nyanlegg eller ombygginger.

I tillegg til å utrede konsekvenser av nye nettanlegg, presiseres at netteiere skal kunne svare på spørsmål om feltnivå nær selskapets eksisterende nettanlegg. Dette gjelder særlig for areal der barn oppholder seg langvarig, som boliger, skoler og barnehager.

Tillitskapende kommunikasjon med publikum er også viktig. Mangelfull kunnskap formidlet gjennom medier og på nettsider kan bidra til utrygghet. Internasjonal forskning kan sammenfattes med at det synes å være økt risiko for utvikling av leukemi hos barn som bor så nær en høyspentledning at magnetfeltet er over 0,4 mikrottesla ved gjennomsnittlig belastning over året. Den absolutte risiko for å utvikle sykdom vurderes fortsatt som meget lav.

Selv om denne risikoen er lav, vekker det faktum at det i det hele tatt er funnet en statistisk sammenheng bekymring. Det er viktig å ta dette på alvor blant annet gjennom saklig og profesjonell fremleggelse av forskningsresultatene. At vi opererer med et forsvarlighetsprinsipp hvor vi tilstreber et lavest mulig magnetfelt der hvor folk oppholder seg, skyldes også at myndighetene tar problemstillingen på alvor.

Bruk veilederen og send kopier til alle i selskapet som jobber med disse spørsmålene. Veilederen ligger på nettsidene til Strålevernet (www.nrpa.no) og NVE (www.nve.no).

Vennlig hilsen

Statens strålevern

Ole Harbitz
direktør

NVE

Agnar Aas
vassdrags- og energidirektør

Vedlegg:

1. Opplysninger om magnetiske felt. Netteiers oppgaver.
2. Oppfølging av anmodningsvedtak. Stortingsproposisjon nr 66 (2005-06).

Vedlegg 1

Opplysninger om magnetfelt – netteiers oppgaver

På bakgrunn av gjeldende retningslinjer (Stortings prp. nr 66 (2005-06) s. 88-94) presiserer Strålevernet og NVE følgende plikter for selskaper som har elektriske høyspenningsanlegg:

A. Informasjon om eksisterende anlegg

1. Netteiere skal kunne svare på spørsmål om feltnivå i bygninger eller områder med langvarig opphold nær selskapets nettanlegg.
2. Feltnivået skal angis basert på beregninger ut fra fakta om nettanlegget og anleggets forventede gjennomsnittlige belastning i løpet av året. I tillegg skal man kunne anslå feltnivå ut fra forventede endringer i belastningen de nærmeste årene.
3. Har netteier kart eller databaser med opplysninger om avstand til det eksisterende hus, bør dette brukes. Hvis ikke må den som ønsker opplysninger om feltverdiene angi horisontal avstand i meter fra nærmeste line til husvegg eller til andre punkter det ønskes opplysninger om.
4. Netteier skal kunne få utført beregninger av og ha kunnskap om feltnivået i mikrotesla ut fra opplysninger om ledningen (spenningsnivå, antall kurser, type oppheng, avstand mellom liner, mastehøyde o.a.), avstand til bygg og belastning. Feltnivået skal også kunne oppgis hvis feltkilden er jordkabler eller transformatorer.
5. Disse opplysningene skal ved forespørsel kunne gis i form av en kort, skriftlig formulering i e-post eller lignende, med beregningsforutsetninger og resultat. Nivå oppgis med ett siffer etter komma.
6. Det forventes normalt ikke at netteier skal måle feltnivåer i bygg med mindre spesielle forhold gjør dette nødvendig. Det er ikke netteiers plikt å utarbeide grundige rapporter om feltproblematikk.
7. Det bør konkretiseres hvor informasjon om helsevirkninger kan hentes.

B. Utredningsansvar tilknyttet nye anlegg og ombygging

Ved etablering eller ombygging av elektriske anlegg (luftledning, kabel, transformator) skal netteier alltid beskrive magnetfelt og helse som ett av utredningstemaene:

- Hvor mange bygg langs det planlagte anlegg vil ved gjennomsnittlig belastning over året få et magnetfeltnivå på minst 0,4 mikrotesla? Hvilke nivåer er det snakk om? (F.eks.: 3 bygg får 0,7 og 5 bygg får 0,4 mikrotesla). Med bygg menes primært boliger, skoler og barnehager, ved boligblokker opplyses om antall leiligheter. Ved ombygginger skal en for slike bygg opplyse om feltnivå før og etter ombyggingen.
- Er det bygg som får minst 0,4 mikrotesla, skal en beskrive mulige tiltak, opplyse om kostnader og andre fordeler og ulemper ved disse, og begrunne de tiltak som foreslås gjennomført eller ikke gjennomført.
- I omtalen av magnetfelt skal en også sitere fra gjeldende kunnskapsstatus og sentral forvaltningsstrategi (se Strålevernets internettsider - www.nrpa.no).

Vedlegg 2

Andre saker

Oppfølging av anmodningsvedtak

Anmodningsvedtak nr. 144, 9. desember 2004 (Helse- og omsorgsdepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen vurdere regelverk som kan sikre at høyspentledninger enten graves ned eller legges i tilstrekkelig avstand til der hvor mennesker har varig opphold. Regelverket må sikre at føre-var-prinsippet ivaretas. Regjeringen må også vurdere å innføre nasjonalt regelverk for byggegrensener mot høyspentlinjer. Regjeringen bes komme tilbake med en slik vurdering i revidert budsjett våren 2005.»

Nedsettelse av arbeidsgruppe – redegjørelse våren 2005

Ved Helse- og omsorgsdepartementets brev av 22. september 2004 til Statens strålevern, ble det fastsatt mandat og nedsatt en arbeidsgruppe for å vurdere gjeldende forvaltningsstrategi om elektromagnetiske felt og helse. Fristen for arbeidsgruppens rapport ble satt til 1. juni 2005.

Arbeidsgruppen ble bedt om å utarbeide en del-rapport for foreløpig redegjørelse for oppfølging av anmodningsvedtaket i revidert budsjett våren 2005. Det vises til St.prp. nr. 65 (2004–2005) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2005, side 196:

«Olje- og energidepartementet viser til redegjørelsen i delrapporten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av de spørsmål som er reist om elektromagnetiske felt fra kraftledninger og helse etter at arbeidsgruppen har avgitt sin rapport 1. juni 2005.»

Arbeidsgruppens rapport

Arbeidsgruppens endelige rapport ble oversendt Helse- og omsorgsdepartementet i juni 2005. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra Statens strålevern, Sosial- og helsedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, kommunene, De nasjonale forskningsetiske komiteer m.fl. Arbeidsgruppen har gjennomgått situasjonen vedrørende høyspentanlegg nær boliger med hensyn til kunnskap, ny lovgivning, forvaltningspraksis og mulige tiltak for å forebygge negative helseeffekter

grunnet magnetfelt. Arbeidsgruppen har følgende hovedkonklusjoner:

– Kunnskapssitasjonen i dag er mer avklart enn tidligere og omfattende forskning kan sammenfattes med at det er en mulig økt risiko for utvikling av leukemi hos barn der magnetfeltet i boligen er over 0,4 μT , men den absolutte risikoen vurderes fortsatt som meget lav.

– Arbeidsgruppen anbefaler fortsatt noe videre forskning som bedre kan belyse sammenhengen mellom økende eksponeringsnivå og mulige langtidseffekter. Dette vil være viktig bakgrunnskunnskap for å vurdere eventuelle saneringstiltak. En viss forskningsaktivitet er også viktig for å opprettholde kompetanse, for å ha et godt faglig grunnlag for informasjonsinnsats, kunne kommunisere med publikum og sikre en rasjonell forvaltning på et område som potensielt kan gi store samfunnskostnader.

– Arbeidsgruppen anbefaler ikke innføring av nye grenseverdier. Denne anbefaling samsvarer med vurderingen fra Verdens helseorganisasjon og andre land.

– Arbeidsgruppen anbefaler at nåværende praksis videreføres ved at man velger alternativer som gir lavest mulig magnetfelt når dette kan forsvares i forhold til merkostnader eller andre ulemper av betydning.

– Ved bygging av nye boliger eller nye høyspentanlegg, anbefales det å gjennomføre et utredningsprogram som grunnlag for å vurdere tiltak som kan redusere magnetfelt. Det anbefales 0,4 μT som utredningsnivå for mulige tiltak og beregninger som viser merkostnader og andre ulemper.

– Informasjon er et viktig og riktig tiltak og det anbefales at sentrale og lokale myndigheter utarbeider en informasjonsstrategi knyttet til problemstillingen magnetfelt i boliger. Dette bør omfatte både eksterne og interne feltkilder, og strategien bør tilpasses kommunalt behov.

– Arbeidsgruppen anbefaler at informasjonen omfatter kunnskapsstatus om helseeffekter og typiske magnetfeltverdier for de vanligste feltkilder. Arbeidsgruppen mener denne oppgaven bør ivaretas av Statens strålevern, Norges vassdrags- og energidirektorat, kommuner og

netteiere.

– Ved vedtak om etablering av nye bygg eller høyspentanlegg som medfører at enkelte boliger får magnetfelt over 0,4 μT som gjennomsnittsverdi, anbefales at informasjon om forholdet videreføres til beboere også ved senere salg eller leie av boligen. Hvis det gjelder barnehager eller skoler, må slik informasjon også meddeles kommunale etater, samt bedrifter og private som er ansvarlige for utbyggingen og eventuell drift.

– Mandatet omfatter ikke situasjonen med eksisterende boliger inntil eksisterende feltkilder, men arbeidsgruppen har erfaring for at denne situasjon opptar mange beboere. Med dagens kunnskap og beskrivelse av risikosituasjonen mener gruppen at riving av boliger eller fjerning av eksisterende ledninger med grunnlag i forhøyet magnetfelt generelt vil være et for drastisk tiltak.

Høring av rapporten

Helse- og omsorgsdepartementet sendte rapporten, i samråd med Olje- og energidepartementet, på høring 27. juni 2005. Det kom inn 29 høringssvar, herav 23 høringssvar med innspill av materiell karakter. Rapporten ble i all hovedsak godt mottatt blant høringsinstansene. Arbeidsgruppens hovedanbefalinger om ikke å innføre grenseverdi, om krav til utredningsprogram ved nivå over 0,4 μT og styrket informasjonsarbeid støttes av et stort flertall av høringsinstansene. Flere høringsinstanser påpeker et behov for at det utarbeides faglig veiledning/retningslinjer for beslutning om eventuelle tiltak i forbindelse med vurdering av utredningsprogram. Nedenfor omtales enkelte av høringsinstansene. Alle høringsuttalelsene finnes på www.odin.dep.no/hod.

Kreftregisteret mener rapporten gir en saklig framstilling av dagens kunnskaper vedrørende helseeffekter av magnetfelt ved høyspentanlegg. Kreftregisteret mener videre at arbeidsgruppens anbefalinger framstår som rimelige og at eventuelle tiltak utover de anbefalte bør begrunnes ut fra andre hensyn.

Kreftforeningen støtter forslagene om krav til utredningsprogram og økt innsats på informasjon. Foreningen er enig i at det ikke bør innføres grenseverdi. Foreningen synes imidlertid at forskningsstrategien er for defensiv. Oslo kommune mener at selv de moderate tiltakene som arbeidsgruppen anbefaler, vil kunne medføre ressursbruk som kanalisert i andre, bedre dokumenterte retninger, med stor sannsynlighet vil kunne gi større positive effekter. Oslo kommune

mener likevel at konklusjonene står i et rimelig forhold til de faglige og øvrige premisser som blir presentert i rapporten.

Energibedriftenes landsforening stiller seg bak en videreføring av nåværende praksis med at man velger alternativer som gir lavest mulig magnetfelt når dette kan forsvares i forhold til merkostnader eller andre ulemper av betydning. Statnett er positive til at dagens praksis basert på NOU 1995: 20 i stor grad videreføres i forslaget. Det er ønskelig å redusere magnetfeltene og derved ikke bare bruke økte avstander som mulig tiltak. Statnett er også positiv til både å gjennomgå og bedre informasjonen, og å gjøre den lettere tilgjengelig.

Statnett fraråder imidlertid at informasjon om feltverdi skal følge hus ved salg. Fredrikstad kommune mener at den foreslåtte forvaltningsstrategien og kravet til utredningsprogram og informasjon ikke vil være tilstrekkelig for å dempe befolkningens frykt. Det vil også føre til ulike resultater og tiltak i forskjellig kommuner, som vil bli vanskelig å forklare for befolkningen.

Fredrikstad kommune mener videre at staten bør sette krav om jordkabel ved felt over 0,4 μT , og regelverket bør vurderes for å sikre nedgraving/kabling.

Regjeringens vurdering og forslag til oppfølging av arbeidsgruppens rapport

Helse- og omsorgsdepartementet har i samarbeid med Olje- og energidepartementet, Statens strålevern og Norges vassdrags- og energidirektorat vurdert rapporten. Justisdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet og Kommunalog regionaldepartementet har vært konsultert i arbeidet. Regjeringen støtter tilrådingene i arbeidsgruppens rapport, med unntak av forslaget om videreføring av informasjon ved salg eller utleie av bygg. Dette forslaget kan først gjennomføres i sammenheng med eventuelle generelle krav til helseinformasjon for alle bygg.

Det er i anmodningsvedtaket reist ønsker om at forvaltningen på magnetfeltområdet bør følge et føre var-prinsipp. Begrepet «føre var» brukes nå internasjonalt om tilfeller der en både har mistanke om store konsekvenser for miljø eller helse og der den vitenskapelige avklaring foreløpig er svært mangelfull. I slike tilfeller anbefales forebyggende tiltak tross lite kunnskaper. Forvaltningen av høyspen-

ledninger har i tråd med gjeldende forvaltningsstrategi vært praktisert i tråd med føre var-prinsippet. Prinsippet benyttes som nevnt når det er behov for å fatte beslutninger om tiltak og reguleringer når det vitenskapelige grunnlaget er mangelfullt. Vitenskapelig usikkerhet innebærer at man kjenner til hvilke konsekvenser som kan forekomme, men ikke sannsynlighetene.

Kunnskapssitasjonen på dette området er i dag mer avklart enn den var i 1995 i forbindelse med utarbeidelsen av NOU 1995: 20, Elektromagnetiske felt og helse – Forslag til en forvaltningsstrategi. Omfattende forskning kan sammenfattes med at det synes å være økt risiko for utvikling av leukemi hos barn som bor så nær en høyspentledning at magnetfeltet i boligen er over 0,4 µT ved gjennomsnittlig belastning over året. For de barna det gjelder i Norge, vil dette representere ett ekstra sykdomstilfelle rundt hvert syvende år. Den absolutte risikoen vurderes fortsatt som meget lav. For kreft og andre helseeffekter hos voksne er det samlet sett ikke påvist noen sammenheng med eksponering for magnetfelt.

Magnetiske felt kjennetegnes nå ved relativt god kunnskapsavklaring, samtidig som en ikke forventer store helsemessige konsekvenser. Begrepet «føre-var» og tilhørende praksis er derfor ikke lenger relevant på dette området. Anvendelse av føre var-prinsippet erstattes dermed av forsvarlighetsprinsippet som innebærer at all eksponering for elektromagnetiske felt skal være forsvarlig. Det settes dermed kriterier for når og hvilken risiko som kan aksepteres.

Verdens helseorganisasjon, WHO, gir retningslinjer for vurdering av akseptabelt risikonivå for en del faktorer, deriblant ioniserende stråling (eks. røntgen). Det innebærer at eksponering anses som tolererbar dersom den medfører en livstids tilleggsrisiko på mindre enn 5 tilfeller per 100 000 i befolkningen, altså en risiko man aksepterer uten drastiske tiltak.

Det har vært avtakende forskningsaktivitet internasjonalt de senere år blant annet på grunn av få og små funn. Det er likevel ønskelig med noe videre forskning som bedre kan belyse sammenhengen mellom økende eksponeringsnivå og mulige langtidseffekter. Dette vil være viktig bakgrunnskunnskap for å vurdere eventuelle tiltak. En viss forskningsaktivitet er også viktig for å sikre en rasjonell forvaltning på et område som potensielt kan gi store kostnader, samt opprettholde kompetanse innen fagfeltet. Regjeringen går inn for å øke forskningsinnsatsen på dette området framover i tråd med Soria Moria-erklæringen, hvor det blant annet står:

«Regjeringen vil ... øke forskningsinnsatsen på forhold knyttet opp mot det å leve og oppholde seg i nærheten av høyspentlinjer.»

Anmodningsvedtaket nevner «avstand» og «byggegrensener» som vurderingstemaer. Det essensielle er imidlertid styrken på magnetfeltet, og ikke nødvendigvis avstanden mellom bebyggelse og feltkilde. Arbeidsgruppens anbefaling om ikke å innføre nye grenseverdier på grunnlag av det beskrevne risikonivå støttes. Kunnskapsgrunnlaget for å fastsette strengere grenseverdier for mulige langtidseffekter er i dag for mangelfullt.

Dette er en anbefaling som samsvarer med vurderingen fra andre land og Verdens helseorganisasjon som har vurdert spørsmålet om nye grenseverdier for magnetfelt basert på kreftrisiko. Med nye grenseverdier vil en få situasjoner der kostnader eller andre uheldige virkninger av tiltaket kan bli uforholdsmessig store uten å oppnå helsmessig gevinst. Kreves et forhold mellom nytte og kostnad som er forsvarlig sammenlignet med andre risikosituasjoner, vil neppe noen fysiske tiltak med kostnader av en viss størrelsesorden kunne begrunnes. Ikke å fastsette bestemte grenseverdier betyr aksept for at det legges ulik vekt på magnetfelt frasak til sak, fordi øvrige faktorer som må vurderes i forbindelse med kravet til forsvarlighet kan være forskjellige. Det er en samlet vurdering av konkrete fordeler og ulemper som må være grunnlaget for vedtak i enkeltsaker. Lokale grenseverdier kan heller ikke begrunnes faglig og bør derfor ikke vedtas.

Eksisterende anlegg: Med dagens kunnskaper og beskrivelse av risikosituasjonen mener arbeidsgruppen at riving av bygg eller fjerning av eksisterende ledninger med grunnlag i forhøyet magnetfelt generelt vil være et for drastisk tiltak. Regjeringen er enig i denne vurderingen.

Generelt vurderes forebyggingstiltak for situasjoner og påvirkninger der en har indikasjoner på negative helsevirkninger. Der forebyggende tiltak gir kostnader eller ulemper for den enkelte eller samfunnet, forutsettes imidlertid et rimelig forhold mellom nyttevirksomhet og kostnader eller andre ulemper fra tiltakene. Ved små risikofaktorer er virkemidlet fra samfunnet normalt økt informasjon, slik at den enkelte aktør ut fra kunnskap om eventuell tilleggsrisiko kan tilpasse seg dette etter egne vurderinger og muligheter.

Sanering av eksisterende magnetfeltpåvirkning kan vanskelig begrunnes. Full sanering vil koste flere milliarder kroner. Med de begrensede helseeffekter

selv for den eksponerte gruppe, og de store kostnader ved fraflytting og erstatning av hus eller ved kabling, vil forholdet mellom nytte og kostnader ved slike tiltak bli uforsvarlig. Man kan kanskje oppnå forebygging av ett barneleukemifelle rundt hvert syvende år og et dødsfall per 70. år.

Tiltak nyanlegg: Den foreliggende risiko for en svak økning i leukemifeller ved varig opphold nær magnetfeltkilder, tilsier etter Regjeringens vurdering at en søker å unngå nyetablering av felpåvirkninger

der dette kan gjøres uten større kostnader og ulemper. Ved planer om nye bygg nær kraftledninger, nye kraftledninger nær bygg eller opprusting av eksisterende kraftledninger bør en derfor foreta utredninger og vurdere tiltak. For nye bygg ved eksisterende høyspentledninger er det aktuelle tiltak normalt å øke avstanden til ledningen. For nye ledninger er aktuelle tiltak normalt å endre trasé eller lineoppheng. Det vil blant annet si at kabling av høyspentledninger kun av helsehensyn normalt ikke vil være aktuelt som tiltak mot magnetfelt. Valg av jordkabel i stedet for luftledning vil kunne redusere feltene eller flytte felpåvirkningen til et annet sted. Kabling på høyere spenningsnivåer er et svært kostbart tiltak. Det presiseres at også skoler og barnehager faller inn under «bygg» i denne sammenheng, jf. anmodningsvedtaket «der hvor mennesker har varig opphold». Regjeringen støtter arbeidsgruppens tilråding om anbefaling av utredningsprogram. Forslaget kan gjennomføres i medhold av allerede gjeldende regelverk om krav til konsekvensutredninger og andre krav til saksutredning og saksbehandling - i hovedsak gjennom energiloven og plan- og bygningsloven.

Utfordringen på dette området er primært å sørge for at kommunene tar opp temaet ved etablering av nye bygg nær kraftledninger. Det vil være behov for å få innarbeidet mer konkrete anvisninger på hvordan denne anbefalingen skal følges opp i aktuelt veiledningsmaterieill tilknyttet de respektive regelverk, jf. også det som er nevnt nedenfor om informasjon.

For å bidra til en enhetlig praksis anbefales å benytte 0,4 µT som utredningsnivå. Forholdene må vurderes spesifikt for det enkelte tilfelle. Resultatet kan følgelig bli at ulike eksponeringsnivåer aksepteres for ulike anlegg fordi forholdene varierer mye fra sak til sak og fra kommune til kommune. På utredningssiden bør en ved alle planer om

nye bygg, da særlig boliger, skoler og barnehager, ved ledninger og ledninger ved bygg:

- kartlegge eksponeringssituasjonen i bygg som ved gjennomsnittlig strømbelastning over året kan få felt over 0,4 µT og dermed omfanget av konfliktsituasjoner

- drøfte mulige tiltak for å redusere magnetfelt og konsekvenser av tiltak, herunder merkostnader, fordeler, ulemper og mulige målkonflikter

- sitere fra oppdatert kunnskapsstatus og sentral forvaltningsstrategi. Med et slikt innhold vil utredningene gi en kunnskapsmessig basis, uansett hvilken vekt man legger på elektromagnetiske felt og helse i den endelige beslutning.

Ved vurdering av tiltak foreslår Regjeringen følgende generelle retningslinjer:

- Ved nyetablering av bygg, høyspentanlegg eller opprustning av slike anlegg bør en søke å unngå at bygg får magnetfelt over utredningsnivået på 0,4 µT. Høyere eksponering kan aksepteres dersom konsekvensene ved feltreducerende tiltak blir urimelig store.

- For nye hus ved eksisterende høyspentledninger er det aktuelle tiltak normalt å øke avstanden til ledningen. For nye ledninger er aktuelle tiltak normalt endret trasé eller lineoppheng. Kostnadskrevende kabling på høyere spenningsnivåer eller riving av hus vil normalt ikke være aktuelle forebyggingstiltak.

- Magnetfeltnivået som tilsier utredninger (0,4 T) betyr at en bør vurdere tiltak, men dette må ikke tolkes som en grense der tiltak alltid skal gjennomføres. Den enkelte sak må vurderes individuelt og andre viktige hensyn kan tilsi at det legges større eller mindre vekt på magnetfelt. Arbeidsgruppen anbefaler at informasjonsarbeidet styrkes og videreføres som det best egnede tiltak, enten det gjelder etablering av nye boliger eller nye høyspentanlegg. Bekymringen i befolkningen er høyere enn risikonivået skulle tilsi. Økt informasjon både om faktiske forhold ved anlegg og risiko kan bidra til å få redusert unødvendig bekymring. Regjeringen er enig i at lett forståelig faktainformasjon om risiko for helseskade, høyspentanlegg, magnetfelt, eksponeringsnivåer og tiltak vil bidra til å redusere eller fjerne ubegrunnet frykt. Saklig informasjon er også nødvendig for publikum

som grunnlag for å treffe egne valg når det gjelder bolig nær høyspentanlegg. Det er viktig at lokale fagmyndigheter er godt informert om faktiske forhold og bidrar til at sentrale myndigheters informasjon er tilpasset lokale forhold. Informasjonen må være tilgjengelig på effektive informasjonskanaler, som internett eller i spesialhefter og brosjyrer, og tilpasset mottakerne. Den bør omfatte kunnskapsstatus om helseeffekter og typiske magnetfeltverdier for de vanligste feltkilder. Oppgaven skal ivaretas av Statens strålevern og NVE og må også formidles av kommunehelsetjenesten og lokale netteiere. Noe slik informasjon eksisterer allerede, men den bør oppdateres og tilrettelegges mer målrettet.

Netteierne må bidra aktivt med faktaopplysninger, særlig om forventet magnetfelt i bygg nær konkrete nettanlegg. For oppgitte avstander kan feltnivå beregnes ved dataprogrammer ut fra fakta om ledningens type og årlige gjennomsnittsbelastning. Netteier må også kunne formidle relevant opplysning utarbeidet av andre, samt inneha kunnskap om forskningsstatus, forvaltningsstrategi og gjeldende lovverk.

Nettselskapene bør i tillegg formidle relevant informasjon om dette tema når dette etterspørres fra publikum som berøres av selskapets anlegg. Herunder bør en på forespørsel fra utbyggere eller byggeiere kunne beregne magnetfelt ved husvegg basert på kunnskap om gjennomsnittlig belastning for den aktuelle høyspentledning. Regjeringen mener det er for tidlig å fastsette krav om videreføring av informasjon ved salg eller utleie av bygg. Dette kravet kan først gjennomføres i sammenheng med eventuelle generelle krav til helseopplysninger for alle bygg. Informasjonsbehovet kan i noen grad ivaretas ved at nettselskapene gir disse opplysningene på forespørsel, slik at kjøpere får den informasjon de trenger for å kunne foreta informerte valg.

Informasjonsarbeidet bør være av varig karakter og oppdateres og evalueres regelmessig. Regjeringen vil i St.prp. nr. 1 (2006–2007) komme nærmere tilbake til finansieringen av dette informasjonsarbeidet.